DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ **10.**— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 5 OCTOBER

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.

No. 41. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1853.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

van den 24sten September tot den 28sten September 1853 Nos. 77—78.

Bij Koninklijk besluit van den 10den Mei 1853 no. 63, is *J. J. Gutersohn*, vroeger korporaal bij het leger in *Oost-Indie*, en laatstelijk cipier van 's lands binnen-boeijen te *Soerabaija*, benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems-order,— en zulks ter zake zijner uitstekende militaire daden ter *Weskust van Sumatra* in 1832—33.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de gewezen zoutverkoop-pakhuismeester te Bawean J. C. G. Bredow.

Eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de kommies bij het kollegie van boedelmeesteren te Batavia J. K. Rienks.

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, de benoeming van G. E. J. van den Bossche, tot translateur in de Nederduitsche, Fransche en Engelsche talen te Makassar; met vergunning, om van zijne benoeming bij besluit van 4 Februarij 1846 no. 9, tot translateur voor de Engelsche en Fransche talen te Batavia, op nieuw gebruik te maken.

BENOEMD:

Tot vendumeester in de afdeeling Panaroekan en Bondowosso (Besoekie), C. Wiggers, assistent-resident aldaar.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de apotheker der tweede klasse G. W. Steegeman.

GOEDGEKEURD,

Dat door den Chef over de Geneeskundige dienst

ZIJN OVERGEPLAATST:

De apotheker der derde klasse J. A. Akker, van het garnizoens hospitaal te Djokdjokarta naar dat van Salatiga.

De apotheker der derde klasse D. Eekma, van het grootmilitair hospitaal te Samarang naar het garnizoens-hospitaal te Djokdjokarta.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van den 6den Junij 1853 litt. A no. 1, is aan den Oost-Indischen ambtenaar mr. *J. A. A. Leemans*, met verlof in *Nederland*, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van *zes* maanden, buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot eersten substituut-griffier bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indie, mr. G. C. P. Poelman, thans eerste substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia.

GESTELD:

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatras Westkust, ten einde bij het binnenlandsch bestuur te worden geplaatst, J. J. de Graaf.

(Voor het land.) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op *Zaturdag den 29sten October* aanstaande te *Podjok*, nabij de hoofdplaats *Grissee*, publiek zullen worden verkocht 2927 stuks voor 's Gouvernements dienst afgekeurde HOUTWERKEN, bestaande uit gekapte RIBBEN, kromme gekapte RIBBEN, BALKEN en kromme BALKEN.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd*,
30 *September* 1853. VREEDE BIK.

(Voor het land.) Debiteuren aan het vendu-kantoor te *Soerabaya*, over de maand *Julij* jl., welke nog achterlijk zijn in de voldoening hunner schulden, worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering daarvan uiterlijk op ultimo dezer zal moeten plaats hebben, indien zij zich tegen geregtelijke vervolging willen vrijwaren.

De Superintendent van het gemelde kantoor,
J. J. MODDERMAN.

De ondergeteekende, Super-Intendent van het loodswezen alhier, maakt mits deze bekend, dat in gevolge magtiging op aanstaanden *Zaturdag den 15den dezer*, publiek zal worden verkocht eene afgekeurde LOODSBOOT met eenige onbekwame ARTIKELEN, staande op 's lands Timmerwerf.

SOERABAYA, *De Super-Intendent van het Loodswezen*,
1 *October* 1853. RAMBALDO.

KOMMISSIE VOOR DE OPENING VAN ONBESTELDE EN ONAFGEHAALDE BRIEVEN VAN 1848 EN 1849.

Bij den ondergeteekende kunnen worden ontvangen de volgende brieven, tegen voldoening der verschuldigde portgelden, en aanduiding der nummers.

19 J. D. Wolterbeek of A. A. Wolterbeek.
24 Strengnaerts of Lt. ter zee de Vries.
30 Lt. ter zee Jhr. Meijer. 234.
31 Moltzer, Kapt. of Lt. (een aantal brieven.
33 Lt. ter zee Courier dit Dubikart.
37 Lt. ter zee Nieuwenhuijsen.
38 Delbaere.
44 Lt. van den Ham.
47 Lt. J. C. Jonxis.
48 De Neve of Kater.
49 J. van Stripriaan.
55 Stuurman Geerling.
63 Spoelstra.
76 Weeskamer Soerabaya 112.
77 C. G. Burgemeestre.
86 Lt. ter zee Baak.
94 Lt. ter Schouw.
101 van der Wedden.
113 Roukes, te Probolingo.
116 1e Lt. Worm, of W. de Rochemont.
141 van Drongelen.
146 Serg. van Dam.
149 De Haan.
152 J. C. Daniels.
156 P. Zwager.
158 Friedländer.
160 A. C. Gunsch. 193.
161 M. Croes.
162 L. van Sprew.
164 S. van der Tuuk.
166 J. P. van Amstel.
169 Durand.
180 L. C. Oostziek.
181 Hadji Badaroedin.
184 J. Lichtenberg.
187 Villeneuve.
196 Pereira.
208 Dostal, 209.
210 Schamier.
228 Deurw Muller.
232 Abdul Samat.
235 van der Schoor.
238 Lt. Daniëls.
240 Lt. de Kanter.
241 F. W. Bauman.
252 Maclennan.

(Vervolg hierna.)

Soerabaya, 3*den October* 1853.

J. HAGEMAN. JCz.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op *Donderdag den* 6*den October* 1853.

Bij den pachter der pandjeshuizen I GIOKTJOAN, op de passar *Bezar* van onuitgeloste PANDGOEDEREN.

Op *Vrijdag den* 7*den October* 1853.

Voor de toko van de Heeren GRANPRÉ MOLIERE & Co., in de Chineesche kamp van SUIKER, enz.

Op *Maandag den* 10*den October* 1853.

Bij den pachter der pandjeshuizen I GIOKTJOAN, op de pessar *Bezar*, van onuitgeloste PANDGOEDEREN.

Op *Dingsdag den* 11*den October* 1853.

Voor de toko van den Heer C. DEAN, in de stad, van diverse TOKO- en COMMISSIE-GOEDEREN.

Op *Woensdag den* 12*den October* 1853.

Voor de toko van de Heeren ADAM & Co., in de stad, van diverse COMMISSIE-GOEDEREN.

Op *Donderdag den* 13*den October* 1853.

Van een ERF met de daarop staande steenen GEBOUWEN, gelegen te *Gatottan*, toebehoorende aan ZANGE Sr.

SOERABAYA, den 5den October.

— In de *Javasche Courant*, die jl. *Maandag* alhier ontvangen werd, lezen wij, onder de scheepsberigten:

Pekalongan, schepen liggende ter reede:

Ned. brik *Pantalon*. grof en 1500 el fijn zeeflinnen, enz.

Wij weten niet welk berigt voor de wetenschap belangrijker is, dit *scheeps*-berigt, of het *nieuws*-berigt in het *Soerabayasche Advertentie-blad* van jl. *Zaturdag*, No. 39.

— Op den 3den dezer des avonds ten 6 uur, volgens de Mohammedaansche, en op den 4den dezer, des morgens ten 6 uur, volgens de Javaansche rekening, begon het nieuwe jaar, voor de Arabieren 1270 en voor de Javanen 1782. Volgens de zuivere *sterrekundige* rekening, begon het Javaansche jaar 1782, Djé, op den 2den *October*, des namiddags ten 12 uur, 47 minuten 36 seconden. Deze rekening is bij die der maan thans ten achteren, 14 uren, 42 minuten en 24 seconden. Het jaar 1782 heeft 355 dagen; het is het 6de jaar van den cirkel Cheroep arbongiah, Hadi; en het 12de jaar van den twaalfjarigen cirkel. Volgens de Javaansche fabelleer wordt 1782 beheerscht door den Genius Gono, de Ganesa der Hindoe-mythologie, het symbool der wijsheid en geleerdheid. Het jaar 1782 eindigt 24 *September* 1854.

Het Mohammedaansche jaar 1270 is het 9de van den 42sten cirkel; heeft 354 dagen, begint 3 *Oct.* avonds ten 6 uur, en eindigt 23 *September* 1854 's avonds ten 6 uur, volgens de *burgerlijke* rekening. Volgens sterrekundige berekening is het begin evenwel op 2 *October* 1853, des namiddags ten 5 uur, 27imnuten, 26 seconden.

— Bij den uitgever dezes is geopend de inteekening op het pracht-plaatwerk *Nederlandsch Indische Tijpen*, waarvan de tekst,— van No. 5 af,— geleverd is door *J. Hageman JCz.*, blijkens beoordeeling in de *Indiër* van 9 Julij 1853, No. 7, blz. 8.

VENDUTIE

Op *Dingsdag den 18den October*, ten huize van S. H. WANDERS, aan de straat *Katottan*, van SPIEGELS, SCHILDERIJEN, HANGLAMPEN, eene groote partij AARDEWERK, DRANKEN, MAAG ELIXIR, enz. enz. (306)

VENDUTIE

Zal worden gehouden, den dag nader te bepalen, op het Erf van den zoogenaamden Erfgenaam KOUTOFT, in de *Kaliesossok* No. 8, van BALKEN, LATTEN, PLANKEN en eenige HUIZEN voor afbraak; eenig ZILVERWERKEN, VERF en wat verder te voorschijn zal komen.
(313) H. H. WANHOFF.

De ondergeteekende heeft regtstreeks uit *Nederland* ontvangen een factuur SPIEGELS, SCHILDERIJEN, AARDEWERK en GLASWERK, puike ROODE WIJN, roode en witte PORTWIJN, MADERA WIJN op heele en halve flesschen, enz., zijnde deze goederen bij partij of bij gedeelten verkrijgbaar. Wordt spoedig verwacht eene groote partij Delftsche GRAS-BOTER, SELTZERWATER op heele en halve kruiken, Hollandsch BIER op fust en in flesschen, GENEVER, GLASWERKEN en meer andere goederen. (314)
(305) S. H. WANDERS.

ALLEMANSGADING.
OP NIEUW.

Fijn BATIST of INDIA BOOK, geschikt voor BALJAPONNEN, DORIAS, geschikt voor Dames baadjes, fijn wit KATOEN of zoogenaamd CAMBRIKS No. 24, ongebleekte DRILL en LINNEN en GEBORDUURDE ZAKDOEKEN à *f* 3,— het dozijn.
(312) DEELEMAN.

Groen, Rood, Blaauw en Zwart WOLLEN DAMAST als ook fijn DAMASTEN TAFELLAKENS en SERVETTEN, en gedammasceerd GORDIJNGOED, ontvangen bij
(308) E. MARTENS.

ALLEMANSGADING.

GENEVER AVH à *f* 20,— en GENEVER SB à *f* 15,— de kelder, en echte Fransche TAFEL-AZIJN.
(311) DEELEMAN.

De ondergeteekende heeft zijne procuratie op den procureur BROUERIUS VAN NIDEK, van af den 21*sten Maart* dezes jaars ingetrokken en op dien datum den advokaat en procureur Mr. G. H. HOFLAND tot zijnen gemagtigde aangesteld.
SOERABAYA, H. VAN DER VELDE.
4 *October* 1853.

IN DE ALLEMANSGADING.
TE KOOP.

Eene nieuwe PALANQUIN BENDY op twee wielen, geschikt om met één PAARD te gebruiken.
(310) DEELEMAN.

AMAZONE en Nieuwe model ZOMER-HOEDEN, bij
(290) DE BRUNEL.

Bij van Driessche.

Uit de hand te koop eene fraaije **BENDIE**, compleet, met **PAARD**. (295)

Bij den ondergeteekende is verkrijgbaar GARDAMON.
(315) L. JOHAN.

TE KOOP

Een **LIJFEIGENE**, oud 21 jaren, zijnde perfecte HUISJONGEN. Te bevragen aan het bureau van den *Oostpost.*
(304)

TE KOOP

EEN REISWAGEN bij
(296) Mev. A. LOTH.

Bij den ondergeteekende is te bekomen:
HET ENGELSCH BESTUUR IN OOST-INDIE, VERGELEKEN MET HET NEDERLANDSCHE. . . . . *f* 1.—
ONZE TIJD. *Merkwaardige gebeurtenissen onzer dagen* 10 dln. . . . . „ 40.—
HETZELFDE WERK. Deel IX en X. . . . . „ 8.—
HETZELFDE WERK. Per deel. . . . . . . „ 5.—
Ook wordt door hem met succes gedebiteerd:
J. F. G. BRUMUND. *Indiana. Verzameling van stukken van onderscheiden aard over landen, volken oudheden en geschiedenis van den Indische Archipel.* Met planten en kaarten. . . . . „ 6.—
IDEM. *Hetzelfde werk.* Franco per post. . . „ 8.—
IDEM. *Want hoedanig is u leven.* Jac. IV : 14. Leerrede. . . . . „ 1.—
(272) E. FUHRI.

De ondergeteekende heeft de eer het geëerde publiek te berigten dat hij het voornemen heeft in het begin der volgende maand met zijne **ANRDOÏDE** (Automaat) een CONCERT te geven.
(298) VAN OECKELEN.

SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ DANSANT, op *Zaturdag* avond *den* 15*den October* 1853.
Namens de Directie,
De Secretaris,
(316) ABBEMA.

HUWELIJKEN.

Getrouwd:
S. H. EIRDMANS
met
W. H. VAN DELDEN.
SOERABAYA, 26 *September* 1853. (299)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene DOCHTER P. D. CATO,
VAN DEN DUNGEN BILLE.
SOERABAYA, 2 *October* 1853. (307)

Bevallen van eene Dochter M. J. E. VAN DEN BROEK, geboren WIJNMALEN.
SOERABAYA, 26 *September* 1853. (301)

HANDEL EN NIJVERHEID.

(*Vervolg van den* OOSTPOST No. 29.)

Het belangrijkste is het bloemenvertrek, waar al de fijne kleine voorwerpen met eene bewonderingswaardige snelheid zamengesteld worden. De werklieden hebben ten deele natuurlijke bloemen die hun ten voorbeeld dienen. Een zeer rijk voorziene bloemtuin moet voor zulk een porcelein-fabriekant eene onschatbare waarde hebben; want dikwijls kan eene door hem vervaardigde bloemschakering, waarin het publiek behagen vindt, zijne beurs met klinkende guinjes vullen.

Men kan op elk uur van den dag met de omnibussen van de eene kleine pottenbakkers-plaats naar de andere komen. De wagens zijn doorgaans opgepropt vol met werklieden, koopmansbedienden, kunstenaars, plaatsnijders, die koperen platen of afbeeldingen onder den arm hebben, schilders met rollen schetsen en teekeningen bij zich; en niet alleen zijn de wagens van binnen bezet, maar men mag wel zeggen, dat zij ook van buiten volhangen, want de lieden hebben zulk eenen haast, dat zij er weinig op zien, of zij behoorlijk zitten, dan of zij met eenen voet ergens op het rijtuig staan en zich met de hand vast houden. Het moet dus een Indische oudgast niet verwonderen, wanneer hij een reisje in die streken maakt, dat de voerman, nadat hij op zijn schoot is gaan zitten, hem vraagt „Are you comfortable, sir.?" (zit gij wel gemakkelijk, Mijnheer?)

In *Hanley*, dat met *Shelton* vereenigd is, zijn mede heziens waardige magazijnen van „earthen-ware." Het Engelsche aardewerk is inderdaad een der in hunne soort schoonste en volkomenste voortbrengselen, welke er bestaan. Waren alle dingen in de wereld zoo volmaakt, als dit aardewerk het is, voorzag ieder voortbrengsel en gewrocht zoo geheel en volledig in de behoefte, voor welke het bestemd is, als dit aardewerk elke behoefte, waartoe het vervaardigd wordt, vervult en bevredigt, dan zou deze onvolkomene wereld niets meer te wenschen overlaten.

Wij op Java, kennen slechts het kleinste gedeelte van deze Engelsche „earthen-ware", omdat wij van de andere voorwerpen, deels ons met slechtere kwaliteiten en stoffen behelpen, en deels nog geene behoefte aan het gebruik daarvan gevoelen. Het is moeijelijk, al de voorwerpen op te noemen, die hier uit de verschillende, door den handel bijeen gebragte schoone aardsoorten vervaardigd worden. Men heeft thee- en koffij-goed van allerlei grootte en van allerlei soort, hetwelk op zeer verschillende wijze, altijd goed versierd is. Vervolgens heeft men de talrijke menigte van groot en klein plateelwerk, kruiken, kommen, schotels, bekers, handenwaschkommen, lampetkannen, badtroggen voor de voeten en andere ligchamsdeelen, van welke men gewoonlijk de Engelsche slaapvertrekken zoo rijkelijk voorzien vindt. Al dit vaatwerk is zeer groot, en van eene volmaakt schoone het oog streelende teekening, doorgaans met koperen plaat-afdruksels of ook bloot met veelkleurige patronen versierd. Voort heeft men velerlei ander huiselijk aardewerk, bijv. ontzaggelijke hoeveelheden van schoone melkpotten, die zich uit deze „potteries" door het geheele land in de „dairies" (melkkamers) verspreiden, schotels, borden, zoutvaten en dergelijke voor de armen, en „winecoolers, butter-coolers, water-coolers" (koelbakken voor wijn, boter en water) voor de rijken. De „water-coolers", of Engelsche gendies gaan voor het grootste gedeelte naar Oost en West-Indiën. De klei voor deze koelvaten vereischt, is nergens in Engeland te vinden, dan juist daar, bij de „potteries". Een artikel dat in de laatste tijden verbazend veel vervaardigd en gebruikt wordt, bestaat in de zoogenaamde „tesselated tiles" (geruite of geblokte tegels). Het zijn sierlijke, dunne en kleine vier- of zeshoekige tegels, die tot het beleggen van vloeren der voorhuizen, en vooral der kerken, in eene groote hoeveelheid gebruikt worden. Zij zijn roodachtig van kleur, en hebben op de oppervlakte gele of zwarte teekeningen en versierselen. De vloeren van bijna alle nieuwe kerken van Engeland worden tegenwoordig daarmede belegd. De versierselen en teekeningen van den eenen tegel stemmen dikwijls weder overeen met die van den daarnaast liggenden, en op deze wijze brengt men vaak door deze bevloering groote teekeningen tot stand, gelijk de patronen van een tapijt of de beelden van een mozaïkwerk. Men zou uit dien hoofde deze vloeren ook steentapijten kunnen noemen. Zij leveren een zeer sierlijk mozaïkwerk op, dat tevens het goedkoopste is, hetwelk men tot dus verre uitgevonden heeft. Eenvoudig en toch belangrijk is in de werkplaatsen, de wijze om de kleine, verschillend gekleurde bloemkransen en versierselen op de potten te bevestigen. De versierselen zijn natuurlijk reeds te voren afzonderlijk bewerkt en gefatsoeneerd en worden dan geheel droog op de potten gelegd, voor welke zij bestemd zijn. Hierop strijkt de werkman met eenen natten kwast er overheen, en oogenblikkelijk trekt de porense figuur vol water en sluit zich aan den pot aan, en daar nu ook het vocht in de pot dringt, zuigen de versierselen zich dadelijk vast. Dit gaat er gemeenlijk schielijk in zijn werk, want in geen land bewijst men meer en beter, dat tijd winnen geld winnen is, dan in Engeland.

Ook de plaatsnijderijen, welke met zulk een aardewerkfabriek in verband staan, zijn ongemeen groot. Er worden dikwerf vele duizend afdrukken van eene koperen plaat gemaakt, waartoe de papier-makers, die eene eigene klasse van de bevolking der „potteries" uitmaken, opzettelijk een zeer dun papier bereiden, hetwelk berekend is om het zwart van de plaat zeer gemakkelijk op de potten te kunnen overbrengen, en dat zich spoedig en zonder veel moeite laat afwrijven.

Men ziet al deze zaken in de verbazing wekkende „warehouses" van de heeren Copeland en Mintor, die misschien de grootste pottenbakkers der aarde zijn, aangezien zij ieder tusschen de 800 à 900 personen in het werk hebben. (*Vervolg hierna.*)

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan een collegie op de eene of andere plaats, werd in vroegere jaren het ondervolgend verzoekschrift ingediend, medegedeeld als een bewijs dat wanneer een waár ook, in elken menschelijken boezem het gevoel eene ruime plaats inneemt, waardoor dus geheel het onjuiste wordt bewezen van de bewering dat er wezens zouden zijn, wier *hersens van boeboer*, wier harten uit *negative eigenschappen* zamengesteld zijn en wier geheel individueel bestaan volkomen zoude gelijken op *zieltogende kakkerlakken*.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen *N. N, klerk* alhier, als welgezeten burger ter goede naam en faam bekend:

Dat hij het geluk heeft gehad door eenen vertrouwelijken en innigen omgang de uitmuntende hoedanigheden van 's college pupille *N. N.* naar waarde te leeren schatten;

Dat daardoor zoetjes aan, van lieverlede en ongemerkt in zijn hart is geslopen een onbeschrijfelijk en alles verterende liefde voor die schoone onvergelijkelijke jonge dochter.

Die liefde, edele achtbare deftige Heeren, is zóó talrijk en sterk, dat hij bij geene spoedige beslissing van UEd. met de tering op een gelijk pad zal bewandelen, en uitsnijden.

Dat hij tot overmaat van gelukzaligheid, dezer dagen van hare schoone roode lippen, de bevestiging van zijn vermoeden heeft ontvangen dat zijne onverbeterlijke liefde, zoo helder en zuiver als kristal door die schoone goedgekeurd wordt, maar zelfs in den volsten zin van het woord door haar begrepen en gedeeld en zamengestrengeld wordt. En de bekentenis daarvan heeft zoo diep in zijn genotvol gevoel ingegrepen dat zijne beenen als afgezaagde klapperboomen, zijn ligchaam steunden.

Dat hij niettegenstaande en evenwel als een man in de jaren van onderscheid en in de volle kracht zijns levens begrepen heeft, het spreekwoord: als de armoede het huis indringt dan vliegt de liefde het raam uit.

Dat hij daarom eene korte rekening heeft gemaakt van zijne inkomsten en vermoedelijke uitgaven van een nieuw opterigten en deftig huishouden, dat hij alstoen op eenen goeden avond tot eenen verblijdenden uitslag en eindbeslissing heeft bespeurd, dat aangezien hij als gewezen bediende alhier een pensioen geniet van *f* 15 's maands, en daarbij een vast inkomen heeft van *f* 25 's maands en door bijzonderen handel en wandel buiten af nog *f* 15 's maands verdiend, dus te zamen *f* 55 's maands, deze verbazende hooge onveranderlijk genotvolle 's maandelijksch inkomen van *f* 55 voor eenen welgezeten zuinigen burger, meer dan voldoende is om eene onberispelijke maagd naar het huwlijksch altaar, arm in arm, te voeren en te geleiden en haar voor den vervolge eene onbekommerde toekomst te doen genieten en te zorgen dat de liefde niet het raam uitvliegt.

Dat hij vertrouwt dat zijn karakter als mensch, voordeelig en van de beste hoedanigheid bij uwe achtbare deftige raad geboekt staat.

Weshalve hij nederig is verzoekende om uwe achtbare toestemming, dat hij een wettig huwelijk aangaat met uwe achtbare pupille *N. N.* zullende uwe achtbaren door uwe vaderlijke vergunning, twee reeds zoo gelukkige menschen het toppunt hunner vurige wenschen doen bereiken.

't Welk doende.

DE NEGERHUT,

OF

HET LEVEN DER NEGERSLAVEN IN NOORD-AMERIKA.

Vertaald naar het oorspronkelijke door P. Munnich.

— Wat zou men anders van hem kunnen verwachten, zeide moeder Chloé met verontwaardiging, terwijl de beide knapen, die nu hunne vaders lot begonnen te begrijpen, een schrikkelijk gehuil aanhieven.

— Het spijt mij dat de jonge heer George afwezig is, zeide Tom.

George kon van het verkoopen van Tom niets weten, dewijl hij een paar dagen te voren vertrokken was, om eenigen tijd op een naburig landgoed door te brengen.

— Verzeker hem van mijne toegenegenheid, voegde Tom er op ernstigen toon bij.

Haley lag intusschen de zweep op het paard, terwijl de brave oude neger nog een laatsten smartvollen blik wierp op alles wat hem dierbaar was.

De heer Shelby was op dit oogenblik niet te huis. Hij had Tom uit noodzaak verkocht, om zich aan de magt te onttrekken van een man, dien hij vreesde, en was in den beginne door dien verkoop dus eenigzins gerustgesteld; maar de vertoogen zijner vrouw en de belangeloosheid van den slaaf hadden zijne half onderdrukte wroegingen op nieuw opgewekt. Te vergeefs trachtte hij zich zelven op te dringen, dat hij in zijn regt was, dat velen, zelfs niet eens door de noodzakelijkheid gedwongen, zich even eens gedroegen. Hij kon zijn geweten niet geruststellen, en om geen getuige van het afscheid van Tom te zijn, had hij eenige zaken voorgewend en zich verwijderd, in de hoop dat bij zijne terugkomst alles zou afgeloopen zijn.

Tom en Haley galoppeerden langs den stoffigen weg voort, en gingen elken welbekenden plek voorbij, tot dat zij de grenzen der plantaadje over waren, en zich op den grooten weg bevonden. Na nog ongeveer eene mijl gereden te hebben, hield Haley eensklaps stil voor eene smederij en trad daar binnen om een paar handboeijen te doen vergrooten.

— Deze zijn wat te klein voor dien man, zeide hij op Tom wijzende.

— Bij God. Dat is immers Tom, de slaaf van den heer Shelby. Zou hij hem verkocht hebben, schreeuwde de smid.

— Dat heeft hij, antwoordde Haley.

— Hoe is 't mogelijk. Wel, wel! wie zou dat gedacht hebben; maar gij behoeft hem zoo zwaar niet te ketenen; hij is de getrouwste, de beste man, dien ik ken.

— 't Is goed, viel Haley hem in de rede, — maar die goede negers hebben de meeste behoefte om weg te loopen. De stommerikken kan het niet schelen, waar ze gaan; en als ze dronken zijn, dan vinden ze het wel pleizierig zoo rond te rijden; maar die eerste soort, waaronder deze behoort, hebben daar een afkeer van. Dus is er geen andere weg, dan hen te ketenen. Laat men ze los ze zullen er misbruik van maken.

— Ik begrijp het zeer goed, zeide de smid, onder zijne gereedschappen zoekende. — Hoor eens, vriend, een neger van Kentucky is niet zeer happig, om naar die zuidelijke staten te gaan. Ze schijnen daar nog al spoedig te sterven, niet waar?

— Ja, dat gaat nog al. Het klimaat en andere omstandigheden doen daar, wat de sterfte betreft, den handel steeds bloeijen.

— Weet ge wat, een mensch kan 't niet helpen als hij zoo denkt; het is jammer zoo'n brave, vlijtige kerel, als Tom, naar de suiker plantaadjes te zenden, om onder den grond gestopt te worden.

— Och, wat dat aangaat, hij heeft veel kansen voor zich. Ik zal wel maken, dat hij goed wegkomt, als huisbediende, bij voorbeeld, bij eene deftige familie. En als hij door de koorts heen, en aan het klimaat gewend is, dan zal hij het beter hebben, dan een neger het verlangen mag.

— Ik denk, dat hij vrouw en kinderen achtergelaten heeft.

— Ja; maar hij kan daar wel anderen vinden. Er zijn genoeg vrouwen in de wereld.

Gedurende dit gesprek zat Tom droefgeestig aan de deur der smederij. Eensklaps hoorde hij hoefslagen achter zich, en was nog niet van zijne verwondering teruggekomen, toen de jonge George Shelby hem woest in de armen viel, zijn gevoel door snikken en schelden lucht gevende.

— Ik verklaar dat het laag en gemeen is! Het kan me niet schelen, wat zij er van zeggen, onverschillig wie! Het is gemeen, afschuwelijk! Het is schande! Als ik een man was, dan zouden ze het niet gedaan hebben! ze zouden het niet hebben durven wagen! zeide George zijn gehuil onderdrukkende.

— O, meester George! dat doet mij goed dat gij mij nog opzoekt, antwoordde Tom. — Ik was bovenal bedroefd, dat ik, zonder u nog eenmaal te zien, moest vertrekken. Het doet mij wezenlijk goed.

Hier maakte Tom eene onwillekeurige beweging met de voeten, waardoor George de boeijen gewaar werd.

— Schandelijk! schreeuwde hij op nieuw, de handen in een slaande. — Ik zal dien ouden schurk ter aarde vellen! wacht even!

— Mijnheer George! dat zult gij niet doen; en spreek zoo luid niet. Hem kwaad te maken, zal mij toch niet helpen.

— Nu, om uwentwil zal ik mij dan bedaard houden. Maar is 't geen schande? Ze hadden mij niet eens gewaarschuwd, en als Tom Lincoln het mij niet verteld had, dan zou ik het niet geweten hebben. Ik heb het geheele huis in rep en roer gebragt.

— Ik geloof, dat gij daarin niet wel gehandeld hebt, mijnheer George.

— Ik kan 't niet helpen. Ik zeide dat het schande was. Maar zie, Oom Tom, voegde hij er op geheimzinnigen toon bij, en den rug naar de smederij keerende:

— Hier breng ik u mijn dollar.

— O! ik mag er niet aan denken dezelve aan te nemen, zeide Tom bewogen.

— Maar gij *moet* haar aannemen. Ik heb het moeder Chloé verteld, en zij heeft mij aangeraden er een gat in te maken; op dat gij dezelve met een koord om uwen hals kunt hangen. Verberg haar zorgvuldig, want die oude vlegel zou ze u nog afnemen. Ik zeg u nogmaals. Tom, ik moet hem den kop inslaan, dat zal mij goed doen.

— Neen, doe het niet, mijnheer George; het zou mij geen goed doen.

— Nu, 't is goed, antwoordde George, den ouden Tom de dollar om den hals hangende. — Zie zoo! knoop nu uw buis goed digt; en zoo dikwijls gij dit stuk geld ziet, houd u dan overtuigd dat ik u spoedig weder zal afhalen. Ik heb er met moeder Chloé over gesproken; en haar gerustgesteld. Ik zal mijn woord houden; en als vader zich niet om u bemoeit, dan zal ik hem wel zoolang weten te plagen, totdat hij het doet.

— Mijnheer George, gij moogt geen kwaad van uwen vader spreken.

— Mijn hemel! Ik bedoel immers niets kwaads.

— En nu, mijnheer George, zeide Tom ernstig, — pas altijd braaf op; bedenk hoe lief men u heeft. Doe altijd, wat uwe moeder u zegt; en volg niet de dwaze wegen van die jongelieden, die hunne moeder tot verdriet zijn. Wil ik u wat zeggen, mijnheer George, de Heer geeft verscheidene goede dingen wel eens tweemalen, maar eene moeder nooit. Al wierdt gij honderd jaren oud, mijnheer George, zulk eene moeder zoudt gij niet weder vinden. Bemin haar dus, en wees haar troost. Gij zijt een goede knaap, en belooft mij het dus, niet waar?

— Ja! antwoordde George ernstig.

— En pas op uwen mond, mijnheer George. Jongelieden op uwe jaren zijn meestal eigenzinnig, dat is natuurlijk. Maar als zij wel opgevoed zijn, zoo als ik hoop, dat gij zijt, dan zullen zij zich nooit oneerbiedige uitdrukkingen omtrent hunne ouders veroorlooven. Gij moet niet boos worden, mijnheer George, omdat ik u dat zeg.

— In 't geheel niet, Oom Tom. Gij hebt mij altijd goede raad gegeven.

— Ik ben ouder dan gij, zeide Tom op zachten vriendelijken toon, het schoone hoofd van den knaap met zijne groote, gespierde hand streelende. — En ik besef al uwe verpligtingen. O, mijnheer George! gij bezit alles: kennis, geleerdheid, en voorregten; gij kunt lezen en schrijven; en zijt bestemd om een groot, geleerd en braaf man te worden. Al het volk op de plantaadje en uw vader en uwe moeder zullen trotsch op u zijn. Wees even goed gelijk uw vader, en godvruchtig als uwe moeder. Gedenk aan den Schepper in de dagen uwer jongelingschap, mijnheer George.

— Ik verzeker u, Oom Tom, dat ik waarlijk goed zal oppassen. En ik zal u spoedig terughalen. Zooals ik moeder Chloé van morgen nog gezegd heb, ik zal uw huis herbouwen, en gij zult eene mooije kamer, met een tapijt op den vloer hebben, als ik maar eerst man ben geworden. O! wat zult gij dan goede tijden beleven.

Haley verscheen aan de deur met de handboeijen in zijne handen.

— Hoor eens, mijnheer, zeide George met eene houding van meerderheid, — ik zal vader en moeder vertellen hoe gij Oom Tom behandelt.

— Uw dienaar, mijnheer, gaf de slavenhandelaar hem ten antwoord.

— Mij dunkt, gij moest u schamen, zoo uw leven door te brengen met mannen en vrouwen te verkoopen, en ze als lastdieren te ketenen; dat is toch een schandelijk beroep.

— Schandelijk, zoolang als gij, rijke lieden, mannen en vrouwen wenscht te koopen. Ik ben niet slechter dan gijlieden. Koopen of verkoopen zal wel hetzelfde, en in alle gevallen dan toch even schandelijk zijn.

— Als ik groot geworden ben, zal ik het toch nooit doen. Van dezen dag af schaam ik mij in Kentucky geboren te zijn; vroeger was ik er trotsch op. Hier zette George een hoogen borst, en zag rond zich met eenen waardigen blik, als of hij verwachtte dat deze bekentenis een diepen indruk op zijne toekomstige medeburgers zou maken.

— Vaarwel, Oom Tom! Goeden moed! riep hij eindelijk.

— 't Welzijn, mijnheer George! antwoordde de neger, hem geroerd en met bewondering nastarende. De Almachtige zegene u! Helaas! Kentucky bezit niet zooveel mannen, als gij eens worden zult! voegde hij er bij toen hij den vrijmoedigen, openhartigen jongen uit het gezigt verloor. Hij kon het gelaat niet van dien kant afwenden, tot dat het geluid der hoefslagen zich in de verte verloor. Het waren de laatste klanken, die hem den huiselijken haard herinnerden; doch de plaats op zijn hart, waar zijn jeugdige vriend de kostbare dollar had gehangen, scheen warmer te kloppen. Hij bragt er de hand aan en drukte haar tegen zijn borst.

— En nu, luister eens, Tom, zeide Haley toen hij in den wagen klom en de handboeijen er in wierp. — Ik ben van voornemen u net zoo goed te behandelen, als ik al mijne negers doe; maar om te beginnen, verwacht ik dat gij mij niet tracht beet te nemen. Ik behandel mijne slaven altijd goed, en ben er steeds op uit hun welzijn te bevorderen. 't Is dus beter nu maar stil en bedaard te zijn, en mij geene streken te spelen. Denk, dat ik er den weg mee weet; ik ben er aan gewoon. Als de negers stil zijn, en niet trachten weg te loopen, dan hebben ze het goed bij mij; zoo niet, dan is het hunne schuld, niet de mijne.

Tom verzekerde Haley dat hij volstrekt geen plan had om weg te loopen. Buitendien was die bekentenis van een man, met een paar zware ijzeren boeijen aan de voeten, geheel overbodig. Maar Haley was gewoon de kennismaking met zijne slaven met zoodanige vermaningen aan te knoopen, ten einde hen, volgens zijn oordeel, opgeruimdheid en vertrouwen in te boezemen, en onaangename tooneelen te voor komen.

Doch hier zullen wij Tom voor eenigen tijd aan zijn lot overlaten.

HOOFDSTUK XI.

Een buijige achtermiddag liep ten einde, toen een reiziger voor de deur eener kleine herberg in het dorp N. in Kentucky stilhield. In de gelagkamer vond hij een zeer gemengd gezelschap, dat tegen het gure weder hier eene schuilplaats had gezocht, waardoor de zaal geheel vol was, en eene groote verscheidenheid van personen en tooneelen opleverde. Lange, vermagerde Kentuckers, in blaauwe, jagtkielen gekleed, met de hun ras eigene zorgeloosheid op de stoelen uitgestrekt: buksen, kruidhorens, weitasschen, jagthonden en kleine negers, alles door elkander, hier en daar in de hoeken der zaal; ziedaar de hoofdtrekken van het tooneel. In elken hoek van den haard zeg men een persoon zitten, met de stoel achterover wippende, de hoed op het hoofd, en met de lange beenen, en modderige schoenen tegen den schoorsteenmantel: eene wijze van zitten, die de gewone bezoekers der herbergen in het Westen het liefste kiezen, om dat zij ze beschouwen als bijzonder geschikt voor stille overdenkingen.

De waard, die achter den toonbank stond, was, even als de meeste zijner landgenooten, lang, had een opgeruimd voorkomen en scheen nog al vlug te zijn. Eene groote hoed met breeden rand bedekte zijn bijzonder dik hoofdhaar.

In het algemeen konden de hoofddeksels, hetzij dezelve van vilt, zijde, palmbladen, of beeranhuid waren, het karakter van hen die ze droegen, kenmerken. Sommigen hadden ze luchtig, scheef op een oor gezet; dit waren de vrolijken en zorgeloozen. Anderen daarentegen, die verkozen den hoed te dragen, zooals zij goedvonden, staken er tot aan den neus toe in; dit waren de stijfhoofdigen, allen mannen van beginselen. Nog waren er, die hunne hoofddeksels achterover in den nek droegen, deze behoorden onder de vlugen en nieuwsgierigen, die van alles het juiste wenschten te weten. Eindelijk nog had men de onverschilligen, die hunne hoeden alle bedenkbare rigtingen gaven. In het kort Shakespare zou hier een uitgebreid veld van bespiegeling gevonden hebben.

Aan alle kanten zag men negers in zeer wijde en gemakkelijke broeken en zeer korte hemden gekleed, rond slenteren; zonder iets anders te verrigten, dan de verschillende voortbrengselen der schepping ten nutte van hunnen meester of van zijne gasten dienstbaar te maken. En voeg hier nu bij, om dezen schets te voltooijen, een vrolijk knappend vuur, wijd openstaande deuren en vensters, gordijnen, die door een sterken wind in den door tabakswalm verduisterden atmospheer van het vertrek heen en weder fladderden, en gij zult u een denkbeeld van het inwendige eener herberg in Kentucky kunnen vormen.

De leerstelling dat natuurlijke driften en eigendommelijkheden zich door overerving voortplanten, schijnt vooral bij den Kentucker bewaarheid. Zijne voorouders waren geweldige jagers: mannen, die in de wouden leefden en onder den blooten hemel sliepen, zonder andere verlichting dan de helder vonkelende sterren. De tegenwoordige Kentuckiër volgt nog steeds hun voetspoor door in huis eveneens te handelen, alsof hij in het open veld zijne woonplaats hield. Altijd heeft hij den hoed op het hoofd, strekt zich op eene rustbank uit, en zet de beenen hier en daar op eene stoel, tafel of schoorsteenmantel, even alsof hij eene graszode of eene omvergewaaide boomstam onder zich had. Nooit sluit hij deuren of vensters, des winters, noch des zomers, opdat hij genoeg lucht voor zijne zware longen kunne bekomen. Iedereen noemt hij met achtelooze goedhartigheid „vreemdeling;" en hij is, in één woord, de openhartigste, gemakkelijkste en luchthartigste van alle levendige schepselen.

In zulk een gezelschap van vrije en ongedwongene personen bevond onze reiziger zich geplaatst. Hij was een kort, dik man, zorgvuldig gekleed, met een rond, goedhartig gelaat en eenigzins gedwongen en zonderling van voorkomen. Zijn reiszak en regenscherm scheen hij aan niemand te willen toevertrouwen, en hardnekkig weerstond hij alle pogingen der bedienden om hem daarvan te ontlasten. Zijne blikken ongerust in het rond werpende, trok hij zich met zijn reisgoed in den warmsten hoek terug, borg hetzelve onder eene stoel, en beschouwde met eenige vrees den persoon, wiens hakken op den schoorsteenmantel prijkten, en die zoo onverschillig regts en links van zich afspoog, dat het een gentelman van zwakke zenuwen en bijzondere manieren wel schrik moest aanjagen.

— Het gaat je wel, vreemdeling? vroeg onze tabakspruimer, te gelijkertijd zijn tabaksap, bij wijze van wel-

komstgroot naar den kant van den nieuw aangekomene rigtende.

— Dat gaat nog al, antwoordde deze, zich echter eenigzins terugtrekkende, om de verwelkoming te ontwijken.

— Wat nieuws, vroeg de eerste spreker, een groot jagtmes en een rol tabak te voorschijn halende.

— Pruimt gij? ging hij op broederlijken toon voort, den vreemdeling een stuk tabak aanbiedende.

— Ik dank u. Ik kan het niet verdragen, antwoordde de kleine man, al meer en meer achteruitschuivende.

— Niet? Dat's jammer, zeide onze pruimer, terwijl hij den tabak in zijn eigen mond stopte en ontwarende dat de vreemdeling, telkens als hij naar diens kant spoog, achteruitschoof, was hij zoo beleefd zijne artillerie naar een anderen kant te rigten.

Een groot aanplakbillet werd door eenige personen op dat oogenblik met groote belangstelling gelezen.

— Wat is dat? vroeg de vreemdeling, in wien wij den heer Wilson, de zakken-fabrikant, die onze lezers zich nog wel zullen herinneren, herkennen.

— Aankondiging van een gevlugten slaaf, antwoordde men hem kort.

De heer Wilson stond op, en na reiszak en regenscherm goed geborgen te hebben, besloot hij zijnen bril op te zetten, en las:

„Van den ondergeteekende is weggeloopen een mulat, George genaamd. Gezegde George is circa zes voeten lang, zijne kleur bijna blank; zijne hairen zijn bruin en krullend. Hij is zeer verstandig, drukt zich bijzonder goed uit, en kan lezen en schrijven. Hij zal waarsch:nlijk beproeven, om voor een blanke door te gaan; op zijn rug en schouders heeft hij zware lidteekens en striemen, en zijne regterhand is met de letter H gebrandmerkt.

Ik beloof vierhonderd dollars aan diegene, die hem levendig terugbrengt, en dezelfde som aan diegene, die voldoende bewijzen kan; dat hij hem heeft omgebragt." HARRIS.

De heer Wilson las het berigt van letter tot letter, als of hij het bestuderen wilde. De tabakspruimer stond intusschen op, kromde zijne lange benen, bekeek de aankondiging en bespoog haar op eene uitdagende wijze.

— Daar hebt ge mijn gevoelen daaromtrent, zeide hij kort af, en ging weder zitten.

— Hoe is het, vreemdeling? Waarom doet gij dat? vroeg de waard.

— Ik zou met den steller van dat berigt even eens handelen, hernam de eerste, een nieuwen pruim tabak nemende. — Een man die zulk een slaaf bezit, en hem niet beter weet te behandelen, is waard hem te verliezen. Zoodanige aankondigingen strekken tot schande van Kentucky; zoo denk ik er over, als men het mogt willen weten.

— Ja, dat is waar, zeide de hospes.

— Mijnheer! hernam de vorige spreker. — Ik bezit ook negers, maar zeg hun gedurig: „Jongens, ga waar gij wilt, ik zal geene moeite doen om u achterna te loopen." Dat is het middel waardoor ik mijne slaven behoud. Laat hen gevoelen dat zij vrijheid hebben om weg te loopen en zij zullen er niet aan denken. Bovendien heb ik hunne brieven van vrijdom reeds klaar gemaakt, in geval ik vroeg of laat onder den grond word gestopt; en zij weten dat. En ik zeg u, vreemdeling, in onze streken is er niemand die meer dienst van zijne negers heeft dan ik. Onlangs stuurde ik ze naar Cincinate, om paarden te verkoopen, en ze bragten mij de geheele som eerlijk te huis. Maar de reden daarvan is duidelijk. Behandel hen als honden, en ze handelen en werken als honden; daarentegen als menschen, en gij zult menschen tot uwe dienst hebben.

(Vervolg hierna.)

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

27 Sept. Wed. Reep, van Bezoekie. — 28 Sept. Mr. P. W. Hofland, van Pasoeroean. — 29 Sept. J. A. Potter, van Probolingo; Mr. L. W. C. Keuchenius, van Batavia. — 30 Sept. P. M. Bossothiel, van Samarang; J. Barfeld, van Pasoeroean; Wiegel, van Bangkallang. — 1 Oct. J. G. Dedering, van Pattie; C. Knoetsen, van Kedirie; P. J. Sian, Pasoeroean; C. van Flissingen, van Probolingo. — 3 Oct. W. K. van der Eb, van Pasoeroean. — 4 Oct. J. A. MacLennan, van Pasoeroean.

HOTEL MONTOFT.

1 Oct. van Vlissingen, van Pasoeroean. — 3 Oct. Riesz, van Kedirie. — 4 Oct. van Trooijen en Kramp, beide van Batavia.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

BEVALLEN:

A. S. A. Koek, Meijer, D. Batavia 18 Sept. — G. Schill, ten Brummeler, D. Batavia 22 Sept. — H. T. C. Boers, MacGillavrij, Z. Soerakarta 15 Sept. — J. E. Croon, Dezentjé, D. Salatiga 13 Sept. — C. F. van Blommestein, Daniels, D. Batavia 20 Sept. — H. S. W. Gersom, de Vries, D. Soerabaya 1 Oct.

GETROUWD:

H. G. van Affelen, van Saemsfoort met A. H. van Groll, wed. van Reijn, Samarang, 5 Sept. — A. J. van der Voort met H. Brands, Tagal 1 Sept.

25JARIG HUWELIJK:

H. D. Potter met A. A. de Lanoij. Samarang 31 Aug.

OVERLEDEN:

M. A. T. C. Willer, Muller, Batavia 3 Sept. — E. Hardouin, 33 j. Batavia 21 Sept. — A. Frans. Japara 8 Aug. — W. Palm, weduwe A. van Lugtenburg, Samarang 18 Sept. — J. M. Sorg. Padang 22 Aug. — R. H. J. van Köppen. Padang 13 Sept.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Sept.	27	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolingo.
„	—	Nederl.	Susanna Geertruida.	D. Steenveld.	Batavia.
„	28	„	Jacoba.	F. J. Bourssewils.	„
„	29	„	Benjamin Sanier.	J. L. Dolu.	Samarang.
Oct.	1	„	Hector.	J. M. Schoon.	Tjilatjap.
„	3	Nederl. Ind.	Abdul Rachman.	Aboe Schoot.	Batavia.
„	—	„ „	Hing Goan.	Liem Pik-I.	Riouw.
„	4	„ „	Assad Dullah.	Said Moht. bin Aloei Alhabassij.	Sambas.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Sept.	27	Nederl. Ind.	Djoemating.	Oei Boe.	Balie Padang.
„	28	„ „	stoomschip Padang.	C. F. A. Persille.	Moluk. ever Banjerm. en Macasser
„	—	„ „	„ Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia over Samarang.
„	29	Deensche	Cijbele.	A. Schafer.	Sidney.
„	30	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan over Probolingo.
„	—	Z. M.	advies-vaartig Tjipannas.	P. Boodt.	Koers stellende om de West.
Oct.	1	Nederl.	Anna Maria Wilhelmina.	G. C. Fischer.	Amtserdam.
„	2	„	Magdalena.	A. P. Klein.	„
„	4	„	Jacoba.	F. J. Bourssewils.	Ned. over Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl.	Henrica.	R. de Boer.	Nederland.	Adam & Co.
„	Susanna Geertruida.	D. Steenveld.	„	Ruijl Cramer & Co.
„	Jacoba.	J. F. Bourssewils.	„	„
Fransche	Benjamin Sanier.	J. Dolu.	Nantes.	Fraser Eaton & Co.
Engelsche	Pet.	A. Copping.	Australie.	Adam & Co.
Nederl. Ind.	Kembang Djepoon.	Kwee Kingtian.	Riouw en Singapoer.	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, de heer Trail, Mev. Blair, 18 Inlanders, 5 Chinezen en 2 Arabieren. — Met de Nederl. bark *Jacoba*, de heer H. Keuchenius en fam. — Met de Ned. Ind. bark *Assad Dullah*, een militair.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren C. L. de Charron de Saint-Germain en W. B. Ledeboer, Z. M. troepen en bannelingen. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heer V. J. van Dolder, Mev. Forseijt en bannelingen. — Met de Ned. schoener *Anna Maria Wilhelmina*, twee gepasporteerde militairen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalennia, transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, schoenerbrik Lancier, schoenerbrik Saparoea, Gouv. schoener Hani; de schepen Wadie Atool Rachman, van Galen; de barken Fatal Maän, Pilot, de Vrienden thans hern. Banka, Pet, Halgis, Hoksoeu, El Maclaar de brik Henrica; des choeners Fathal, Rachman thans hern. Selaparang, Goansing thans hern. Wilhelmina, Kembang Djepoon.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

25 Sept. de Ned. Ind. bark *Jadul Karim*, gezagv. Said Mohamat bin Hoesin Atas, van Soerabaya.

26 Sept. de Ned. Ind. brik *Sie Banjak*, gezagv. Daing Malimpo van Soerabaya.

27 Sept. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa Gantima, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

1 Oct. de Ned. Ind. bark. *Maas Denok*, gezagv. Abas, naar Pontianak.

1 Oct. de Ned. Ind. bark *Pogoan Zephijr*, gezagv. Ong Kimling, naar Palembang, passagier J. D. W. Mourits.

1 Oct. de Ned. Ind. brik *Sie Banjak*, gezagv. Daing Malimpo, naar Pontianak over Samarang.

1 Oct. de Ned. Ind. bark *Atiat Ragman*, gezagv. Sech Hassan bin Osman Bahasoan, naar Bencoelen.

Schepen liggende ter reede.

De bark Jadul Karim, schoeners Mifrejool Moelook, Indram Eljoesoor, Vorstelijk Genoegen, Sumanap, Sie Damar, Sophia en de kotter Paulina.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 27 tot en met 3 October 1853.

AANVOER.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Hoksoen*, gezagv. LIEM LIEP TJOEN, agent GEZAGVOERDER.

715 krandjs. gambeer, $758^{63}/_{100}$ pic., 347 st. Riouw steenen, GEZAGVOERDER; 2 kn. ruwe zijde, 14 pn. korianderzaad, 18 kn. was, 4 kn. lijnwaden, 20 pn. was en eenige chn. goederen en kleinigheden, ORDER.

Van Batavia per het Ned. schip *Susanna Geertruida*, gezagv. D. STEENVELD, agent RUIJL CRAMER & Co.

558 kn. kat. goederen, N. H. M.; 70 kn. manufacturen, VAN ECK & Co.; 1 kt. manufacturen, RUIJL CRAMER & Co.; 10,000 st. metselsteenen, ORDER.

Van Batavia per het Ned. schip *Jacoba*, gezagv. J. F. BOURSSEWILS, agent RUIJL CRAMER & Co.

1 kt., 1 mand, 6 vs. ingelegde goederen, ORDER; 4 kn. meubelen, 4 kn., 2 mn. provisiën, Mr. DER KINDEREN; 6 kn. spiegels, 20 fn. azijn, 65 kn. wijn, WANDERS; 2 mn. bier, Mr. DER KINDEREN; en eenige restant provisiën en regalen, ORDER.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. F. H. SMIDT, agent W. CORES DE VRIES.

1 kt. kramerijen, ADAM & Co.; 12 kn. wijn, 1 kt. zeildoek; 2 kn. Eau de cologne, 1 kt. wollen goederen, 1 kt. gev. katoen, 1 kt. ginghangs, 1 kt. wollen en kat. goederen, 1 kt. kramerijen, 2 kn. champagne, 3 kn. wollen en kat. goederen, 1 kt. poppen, 1 mand kaijoe poetie olie, 1 kt. kramerijen, 2 kn. etagere voorwerpen, 1 kt. doeken, 3 vn. patjols, 2 ks. wijn, 1 kt. provisiën, 1 kt. manufacturen, W. CORES DE VRIES.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *El Machlaar*, gezagv. SAID ABOEBAKAR BIN HOESIN MOLAHELLA, agent GEZAGVOERDER.

10 kn. manufacturen, FRATER EATON & Co.; 2 monster pakjes, ORDER; 1 rol kaarten, 1 kistje boeken, E. FUHRI; 1 kistje boeken, VAN DER TANG; 1 vt. menie, 1 pak vlaggen, 1 kistje suiker monster, VAN ECK & Co.; 6 kn. rood katoen, FRASER EATON & Co.; 1 kt. 3 rijtuigen, 2 bendy tuigen, 40 pic. soija basten, 2 vn. aardewerk, 2 kn. glaswerk, 1 kt. koperwerk, ORDER; 3 kn. manufacturen, GOSCH; 4 kn. en bn. gedr. katoen, FRASER EATON & Co.; 16 kn. kat. goederen, 1 ijzeren kraan, 2 ijzeren standaards, 1 reiswagen, ORDER; 3 vn. loodwit, 919 st. spiauter, $171^{12}/_{100}$ pic., FRASER EATON & Co.; 111 mn. aardewerk, 1 kleine md. monster, ORDER; 56 kn., 1 vt., 2 mn. inhd. provisiën, 40 kn. ruw en gebl. calicots, VAN ECK & Co.; 80 zn. salpeter, 135 pic., 300 zn. tarwe, 449 zn. poetjook, 85 pic., 2 pn. gardemon, $1\frac{1}{2}$ pic., 6 pn. bengl. loglijn, 4 pic., 4 pn. bengl. touwwerk, $1^{28}/_{100}$ pic.. L. JOHAN; 50 zn. zw. zaad, 45 pic., THOMAS; 100 kn. bier VAN ECK & Co.; 30 vn. zwd. teer, ADAM & Co.; 1 kt. provisiën, TEN SIETHOFF; 16 pic. damar, 42 pic. was, 40 pic. medicijn, 10 vn. teer, 80 blikken Amerik. meel, 60 ks. zeep, $2^{15}/_{100}$ pic. was, 751 st. aan sp. matten, 2 kn. elixir, 100 kn. Jap. koper, 223 zn. rijst, 63 coll., pn. en krandjs. inhd. diverse manufacturen en kleinigheden, ORDER.

Van Batavia per het Ned. Ind. schip *Hector*, gezagv. J. SCHOON, agent FRASER EATON & Co.

21 bn. bruwerk, 4 vn. harst, 4 vn. teer, 4 vn. pik, 2 kn. ijzer en koperwerk, 3 kn. spijkers, 1 kt. politoor olie, 1 mand blokwerk en eenige lijnwaden, manufacturen, provisiën en kleinigheden, GEZAGVOERDER.

UITVOER.

Naar Balie per de Ned. Ind. brik *Djoemanting*, gezagv. OEIJ BOE.

150 st. Jav. ledige olie-tonnen en eenige manufacturen en kleinigheden, OEIJ WAITIEN, 2 kn. gedr. katoen, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 1 kt. manufacturen, RUIJL CRAMER & Co.; 8 bn. madapollams, 3 kn. chirtings, ADAM & Co.

Naar Banka per de Ned. Ind. bark *Fathoor Rachman*, gezagv. SAID JAFAR ABEGAF.

6000 pic. rijst, TIEDEMAN & VAN DER BURG.

Naar Molukkos via Makassar en Bandjarmassing per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. A. PERSILLE.

6 kn. en bn. kat. goederen en kramerijen, 16 vn. meel, ADAM & Co.; 1 kt. manufacuren, RUIJL CRAMER & Co.; 15 kn. madapollams, N. H. M.; 2 pic. aardappelen, 2 kn. wijn, 2 vs. boter, 1 krandj. suiker, W. J. VAN DEN BROEK; 15 vs. boter, W. CORES DE VRIES; 1 kt. madapollams, W. CORES DE VRIES; 6 kn. verfwaren, THE BOENHIE; 4 kn. lijnwaden, SECH OEMAR BIN ALIE BAHASOAN; 15 vn. wijn, 15 kn. thee, $19^{11}/_{100}$ pic. suiker, 15 vn. meel, 50 pic. ketan rijst, ½ pic. peper, 4 pic. koffij, 25 pic. zwd. ijzer, W. CORES DE VRIES; 1 kt. gedr. katoen, P. KERVEL & Co.; 14 kn. bier, 14 kn. wijn, 1 kt. zuren en provisiën, TAN BIENIJANG en A. VAN DELDEN; 9 kn. wijn en blikwerk, J. F. KARTHAUS; 2 pic. uijen en aardappelen, W. J. VAN DEN BROEK; 600 pic. rijst, 50 pic. suiker, $609^{34}/_{100}$ pic. rijst, 60 kn. en bn. diverse manufacturen en kleinigheden, en eenige provisiën en dranken, W. CORES DE VRIES.

Naar Sijdney per het Deensche schip *Cybele*, gezagv. A. SCHAFER.

840 pic. suiker, 150 pic. stroop suiker, 100 st. bultzakken, $^{280}/_{2}$ kistje Jav. sigaren, 730 st. planken, 140 pic. sagoe, 62 coll. meubelen, P. KERVEL & Co.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Anna Maria Wilhelmina*, gezagv. G. C. FISSCHER.

805 kannasser suiker, $3004^{40}/_{100}$ pic., 1570 pic. koffij, 50 pic. rotting, N. H. M.

Naar Amsterdam per het Ned. schip *Magdalena*, gezagv. A. P. KLEIN.

961 krandjs. suiker, $3500^{78}/_{100}$ pic. 3175 pic. koffij. 90 pic. rotting, N. H. M.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. A. SCHMIDT.

10 kn. shirtings, 1 ledige trommel, FRASER EATON & Co.; 1 kt. chits, RUIJL CRAMER & Co.; 20 kn. shirtings, 4 bn. vilt, FRASER EATON & Co.; 2 kn. suikerwerk, LEROUX; 1 kt. modewaren, VAN ECK & Co.; 14 kn. chitzen, P. KERVEL & Co.

MARKTPRIJZEN.

SUIKER No. 16 per picol *f* 11½.—
Id. „ 15 „ „ *f* 11.—
Id. „ 14 „ „ *f* 10½.—
Id. „ 13 „ „ *f* 10.—
Id. „ 12 „ „ *f* 9½.—
KOFFIJ per picol *f* 25 à *f* 26½.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 115 à *f* 120.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 130 à *f* 135.—
KOEHUIDEN per 100 p. à *f* 240.—
ARAK per legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 20.—
OLIE (KATJANG). *f* 18.—
KADJANG MATTEN. *f* 10.—
ROTTING *f* 6.—
VRACHTEN op *Holland* *f* 90. — (*Nominaal.*)
Id. op *Engeland* £ 3. — „
Id. op het *Vasteland* £ 3.5 à £ 3.10.—
Id. op *Australiën* £ 4.10 à £ 5.—
WISSELS op *Holland* 6 maanden. 103.—
Id. op *Engeland* 11 per £ 6 maanden.—
Id. op *Singapoer* 2.90 per dollar. 10 dagen.
Id. op *Canton* 3.10 „ „ 14 dagen.
Id. op de *Australische bank* *f* 11¼ 30 dagen.
SPAANSCHE MATTEN *f* 3.— à *f* 3.10.—
MEXIKAANSCHE DOLLARS *f* 2.75 à *f* 2.80.—
SOVEREIGNS *f* 11.50 à *f* 11.75.—
DOUBLONS *f* 40 à *f* 42.—
TIEN GULDEN STUKKEN *f* 10.50 à *f* 10.50.—
OUDE DUCATEN *f* 7.—
NIEUWE „ „ 6.75.—
SYDNEY'S GOUD pr. 2 matten zwaarte *f* 92.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 9den October des morgens ten half 9 uur.

Ds. SCHEUER.

Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 9den October des morgens ten half 9 uur.